

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

WARSZAWA
Biblioteka Krajowej Rady
Narodowej

Rok I. Nr. 238

Włocławek, piątek 18 października 1946 roku.

Cena 3 złote

Niemcy nie zostali przyjęci

Są jeszcze ośrodki w Europie które nie wyciągnęły właściwych konsekwencji z dotychczasowych historii Niemiec. Charakterystycznym tego przykładem był Międzynarodowy Kongres Młodzieży Socjalistycznej, który odbył się ostatnio w Paryżu przy udziale delegatów 19 państw. Celem Kongresu było odrodzenie Międzynarodówki Młodzieży Socjalistycznej. Tym czasem już pierwszego dnia obrad stało się jasnym, iż powstanie jej zależy od sposobu rozwiązania kwestii niemieckiej na tym Kongresie.

Stanowisko delegacji OMTUR było następujące: Niemcy nie mogą być pełnoprawnym członkiem Międzynarodówki, zanim nie wykażą się realnymi osiągnięciami socjalizmu w masach młodzieży niemieckiej.

Waga, jaką delegacja polska nadała temu zagadnieniu, była tym większa, że oto po raz pierwszy po wojnie międzynarodowy Kongres miał określić swój stosunek do dzisiejszych Niemiec, stwarzając tym samym precedens, który mógłby w wypadku równouprawnienia Niemiec z innymi narodami stać się niebezpiecznym dla najbliższej przyszłości Europy.

Już dziś, gdy warunki pokoju z Niemcami nie zostały jeszcze ustalone, przywódcy socjalizmu niemieckiego, jak Schumacher, czy Ollenhauer, atakują podstawy przyszłego porządku europejskiego; wypowiadając się przeciwko polskim granicom zachodnim, czy francuskim projektom umiędzynarodowienia Zagłębia Ruhry.

Argumenty polskie nie potrafiłyby przekonać niektórych towarzyszy z innych delegacji. Stanowisko ich zostało najdobitniej przedstawione przez Duncyer, sekretarza generalnego francuskiej organizacji młodzieży socjalistycznej (Jeunesse Socialiste). Stwierdził on, że „tak zwane” zbrodnie niemieckie w Polsce były dziełem nazistów. Naród niemiecki nie jest — jego zdaniem — odpowiedzialny za zbrodnie hitlerowskie tak samo, jak naród francuski nie jest odpowiedzialny za Lavalala i Petaina, jak Włosi za Mussoliniego, jak Polacy za Becka i t. d. Masy robotnicze niemieckie znajdują się dziś w wyjątkowo trudnej sytuacji, gdyż są okupowane przez cztery państwa. Fakt, że delegacja polska zarzuca dziś Niemcom, iż nie dały one dotąd dowodów swego pacyfizmu i denazyfikacji, wynika właśnie z odcięcia się proletariatu międzynarodowego od mas niemieckich. Na zakończenie Duncyer oświadczył, że towarzysze niemiecy ponadto cierpieli tak samo w okresie rządów hitlerowskich, jak i towarzysze wszystkich innych krajów okupowanych.”

Przemówienie delegata francuskiego często przerywane okrzykami de-

Po samobójstwie Goeringa

NORYMBERGA (obsł. wł.). Amerykański naczelnik straży więziennej oświadczył, iż uważa za wykluczone aby cjanek został Goeringowi dostarczony przez obrońcę, lekarza lub żonę. Istnieją natomiast dwie inne możliwości. Pierwsza to podanie trucizny w czasie dostarczania posiłków, a druga — że Goering mógł posiadać truciznę przy sobie w chwili zaarrestowania i umiejętnie ją do tego czasu przechował przy sobie.

Gimnazjum polskie w Paryżu

PARYŻ (obsł. wł.). W dniu 15 października r. b. odbyła się uroczystość otwarcia gimnazjum polskiego w Paryżu. W uroczystości wziął udział ambasador Skrzyszewski.

Przed nowym procesem

NOWY JORK (obsł. wł.). Oświadczone tu oficjalnie, że w połowie listopada rozpocznie się nowy proces przeciwko lekarzom i przemysłowcom niemieckim, czynnym członkom partii hitlerowskiej. Lekarze będą

Nielegalna organizacja

PARYŻ (obsł. wł.). Zaarrestowano tu 28 osób, członków nielegalnej organizacji, która udzielała pomocy w organizowaniu ucieczki jeńców wojennych oraz szerzyła propagandę antydemokratyczną.

Powrót ze zjazdu b. więźniów

WARSZAWA (obsł. wł.). Powróciła tu delegacja b. więźniów politycznych, która brała udział w zjeździe b. więźniów w Holandii. Delegacja polska otrzymała w darze od Holendrów sztandar ze specjalnego materiału, utkanego w obozie pracy przez więźniów holenderskich.

legatów Polski i „Bundu”, zarzucających mówcy, że widocznie nie przebywał on w czasie wojny w kraju okupowanym, że 6 milionów ofiar w Polsce są dla niego tak zwanymi zbrodniami, że zapomniał o 6 latach okupacji niemieckiej, skoro bierze dziś w obronę Niemcy wobec okupacji 4 mocarstw. Przemówienie francuskie spowodowało powstanie dwóch obozów na Kongresie. Przedstawiciele Wielkiej Brytanii, Holandii, Danii, Norwegii, Szwecji, Finlandii i Palestyny stanęli po stronie polskiej. Stronę przeciwną reprezentowali Francuzi, Włosi, Austriacy,

Prasa amerykańska omawiając samobójczą śmierć Goeringa oświadcza, że Goering swym krokiem rozwił niemiecki mit o bohaterstwie wodzów niemieckich. Goering chciał

być bohaterem i chciał zginąć jako bohater narodowy. W ostatniej chwili załamał się i zakończył swe życie jak pospolity tchórz. Samobójstwo Goeringa świadczy o braku odwagi.

Co powiedzieli o Hitlerze

NORYMBERGA (PAP). 10 skazańców norymberskich, którzy w dniu 16 października zawisnęli na szubienicy, wyraziło przekonanie, że Hitler napewno już nie żyje. W sprawie tej złożyli oni krótkie deklaracje. Streicher złożył na ten temat

niewiele dłuższe oświadczenie, mówiąc, że ponieważ Hitler oddał się zapamiętałe kariery absolutnego dyktatora Rzeszy narodowo-socjalistycznej — śmierć była dla niego dużo lepszym wyjściem niż znalezienie się w rękach aliantów.

Po egzekucji

NORYMBERGA (obsł. wł.). Po egzekucji 10 zbrodniarzy skazanych na karę śmierci przez powieszenie,

zwłoki ich zostały wywiezione w nieznaną miejscę. Czas oraz miejsce pochowania są otoczone tajemnicą. W Norymberdze rozeszła się pogłoska, że zwłoki skazanych celem uniknięcia ich ewentualnego porwania, jak to było ze zwłokami Mussoliniego, zostały wrzucone w morze.

Otwarcie wystawy

WARSZAWA (obsł. wł.). W dniu wczorajszym nastąpiło otwarcie wystawy „Czechosłowacja w latach 1938—1945”.

Jak odbyła się egzekucja

NORYMBERGA (PAP). Niemiec- cy przestępcy wojenni skazani na śmierć przez Trybunał Międzynarodowy zostali straceni w sali gimnastycznej znajdującej się w pobliżu więzienia. W sali ustawiono trzy szubienice. Miejsce egzekucji było jasno oświetlone reflektorami. Z powodu samobójstwa Goeringa wszystkim skazanym nałożono kajdanki na ręce. Streicher i Sauckel stawiali przy tym silny opór. Dwóch strażników przyprowadzało kolejno skazanych na miejsce egzekucji. Przed szubienicą zdejmowano im kajdanki i krępowano ręce. Skazanego zapytywano o nazwisko a następnie odczytywano

wyrok w języku angielskim i niemieckim. Skazani mieli prawo wypowiedzieć ostatnie słowo. Wprowadzano ich na szubienicę i kat zakładał im czarny kaptur na głowę i pętlę na szyję. Po wykonaniu egzekucji i skonstatowaniu zgonu przez 2 lekarzy amerykańskiego i radzieckiego, ciała straconych odnoszono na noszach w kąt sali i zostawiano za zasłoną. Po straceniu wszystkich skazanych z celi więziennej dwóch strażników przyniosło na noszach ciało Goeringa. Lekarze obecni przy egzekucji oficjalnie skonstatowali zgon Goeringa wobec komisji asystującej przy wykonaniu wyroków.

Rumuni, Szwajcarzy, Hiszpanie, Belgowie, Amerykanie i Grecy.

W momencie głosowania jeszcze raz powstała kwestia proceduralna, przewijająca się zresztą przez cały czas prac Kongresu, a mianowicie, czy delegacje głosują mandatami, czy też według ilości członków, jakie posiadają poszczególne kraje. Zwyciężyła teza polska, iż kwestia niemiecka jest problemem zasadniczym, od rozwiązania którego Polska uzależnia swoje wejście do Międzynarodówki, wobec czego głosowanie winno odbywać się według ilości członków. W najgłębszej ciszy przewodni-

czący Desjardin (Belgia) wywołał poszczególne kraje, podając liczby członków. Obliczanie głosów trwało parę minut. Cisza trwała nadal. Delegaci niemieccy byli bladzi. Przewodniczący czyta wyniki. Teza polska została przyjęta większością 425 tysięcy głosów.

Przewodniczący delegacji niemieckiej wchodzi na trybunę i oświadcza: „Mandat, który otrzymałem od moich towarzyszy niemieckich, uważam za wygasły”. Kongres wstaje i intonuje „Międzynarodówkę”. Niemcy opuszczają salę.

R. Wojna.

Posiedzenie Rady Bezpieczeństwa

NOWY JORK (PAP). We wtorek wieczorem odbyło się posiedzenie Rady Bezpieczeństwa, która uchwaliła rezolucję stwierdzającą, że: Trybunał Międzynarodowy będzie dostępny dla państw które nie brały udziału w opracowaniu jego statutu pod warunkiem, że państwa te zobowiążą się do podporządkowania się decyzjom Trybunału.

Rezolucja ta została uchwalona jednomyślnie, jednakże delegat Polski dr. Oskar Lange postawił wniosek, żeby Rada Bezpieczeństwa uchwaliła jednocześnie rezolucję dodatkową następującej treści:

„Zgodnie z duchem uchwały powziętej na generalnym zgromadzeniu ONZ w Londynie rezolucja Rady Bezpieczeństwa nie dotyczy państw, których rządy doszły do władzy przy poparciu armij, które walczyły przeciwko Narodom Zjednoczonym dopóki rządy te pozostają w tych państwach u władzy“.

Ambasador Lange wygłosił przemówienie, w którym powiedział m. in.: „Państwo, które ma brać udział w wydawaniu wyroków przez Trybunał Międzynarodowy musi dawać gwarancję, że jest zdolne do wywiązania się ze swych zobowiązań międzynarodowych. Każdy rząd, który doszedł do władzy przy pomocy państw Osi nie jest zdolny do wypełnienia tego warunku. Trybunał norymberski skazał głównych przywódców Niemiec hitlerowskich za przestępstwa popełnione przeciwko ludzkości i prawu międzynarodowemu.“

Każdy reżim, który został ustanowiony przy pomocy tych, których skazano w Norymberdze nie może cieszyć się zaufaniem Narodów Zjednoczonych.

Rząd generała Franco jest rządem faszystowskim i był blisko związany z państwami osi, które prowadziły wojnę przeciwko narodom zjednoczonym. Rząd generała Franco nie powinien być członkiem Trybunału Międzynarodowego lecz stanąć przed tym Trybunałem w charakterze

oskarżonego. W ten sam sposób w jaki stanęli przed Trybunałem w Norymberdze zbrodniarze hitlerowscy“.

Za poparciem rezolucji polskiej wypowiedzieli się delegaci: Francji, Meksyku i Związku Radzieckiego. Delegat radziecki Andrzej Gromyko przestrzegł Radę Bezpieczeństwa, że popełni ona niebezpieczny błąd o ile odrzuci rezolucję polską i udostępni Trybunał gen. Franco i jego klice.

Przeciwko rezolucji polskiej wy-

wiedzieli się delegaci Stanów Zjednoczonych, Egiptu i Wielkiej Brytanii. Delegat brytyjski podkreślił, że w razie niedopuszczenia Hiszpanii do udziału w Trybunale Międzynarodowym państwa mające sprawy sporne z Hiszpanią nie byłyby w stanie oddawać tych sporów do rozstrzygnięcia Trybunałowi Międzynarodowemu.

W głosowaniu rezolucja polska została odrzucona 7 głosami przeciwko 4.

Przestępcy wojenni którzy popełnili samobójstwo

NORYMBERGA (PAP). W związku z samobójstwem Goeringa w kołach dziennikarskich przypominają, że z pośród głównych przywódców hitlerowskich przynajmniej 5 oprócz samego Hitlera uszło wymiaru sprawiedliwości popełniając samobójstwo. Są to: Goebbels, Himmler, Robert Ley, Goering i prawdopodobnie Martin Bormann. Hitler i Goebbels odebrali sobie życie gdy klęska Niemiec była już pewna. Himmler i Ley popełnili samobójstwo po aresztowaniu ich przez aliantów. O Bormannie sądzą, że również zginął z własnej ręki. Co do innych co najmniej 10 kierowniczych osobistości hitlerowskich, to otruli się cjankali dowódca Luftwaffe marszałek von Greim, dowódca marynarki admirał von Friedeburg i szef tajnej policji w Norwegii Torzofen wysadził się sam w powietrze w bunkrze przy swoim domu. Jego szef policji Wilhelm Reediss zastrzelił się. Przywódca hitlerowski w Czechosłowacji Henlein przeciął sobie żyły gdy znajdował się w areszcie alianckim. Popelnili też samobójstwo by ująć sprawiedliwości alianckiej, gauleiter Tyrolu Höfer, gauleiter Dolnej Austrii dr Jury i

kierowniczka hitlerowskiego związku kobiet Scholtz-Klink.

Co się tyczy przestępców wojennych narodowości, to b. premier japoński Tojo usiłował zastrzelić się w chwili aresztowania, ale lekarz uratował mu życie. Laval próbował bezskutecznie truc się cjankali na kilka godzin przed egzekucją.

Bohaterska obrona strażnicy

WARSZAWA (PAP). Liczna i dobrze uzbrojona grupa banderowców napadła na Pogranicze Strażnic Wojsk Ochrony Pogranicza. Banderowcy, strażnicę otoczyli, otwierając na nią huraganowy ogień z pancernych i broni maszynowej. Zawiał się nierówny bój. Załoga strażnicy, składająca się z 37 żołnierzy broniła się zaciekle przeciwko grupie około 300 banderowców. Na silne ataki banderowców i wezwania do poddania się, żołnierze odpowiedzieli ogniem. Od torped i rakiet spłonęło 20 zabudowań mieszkalnych i 30 gospodarskich wraz z dobytkiem i zbiorami. Silny bój trwał od godz. 20-ej do 24-ej. O godzinie pierwszej w nocy banderowcy powtórnie przypuścili szturm, zarzucając bohaterską załogę granatami, natrafili jednak na zdecydowany zaciętki opór. Jednak położenie załogi z powodu wyczerpania się amunicji stawało się coraz cięższe. Banderowcy w kilku miejscach przerwali zasieki strażnicy, pomimo tego jednak bohaterscy żołnierze w dalszym ciągu odpierali ataki banderowców.

O godz. 4-ej rano bandyci wycofali się do lasu, na północ od Tuderkowic, zabierając ze sobą zabitych i ran-

Dokoła samobójstwa Goeringa

NORYMBERGA (PAP). Naczelnik straży więziennej w Norymberdze kpt. Andrus nie może udzielić wyjaśnienia, skąd Goering otrzymał truciznę. Podał on, że przed rokiem zabrano Goeringowi kapsułkę cjankali w więzieniu w Mondorf. Goering popełnił samobójstwo, zażywając takiej samej kapsułki cjankali, jakiej użył Heinrich Himmler.

NORYMBERGA (PAP). Policjant amerykański, który pełnił straż przed celą Goeringa oświadczył, że około 22 min. 45 usłyszał podejrzane szmery. Policjant wezwał natychmiast swojego dowódcę, który otworzył cele i zbliżył się do leżącego na przyści Goeringa. Stwierdził on, że więzień nie oddycha już. Wezwano natychmiast lekarza więziennego i pastora.

Obok zmarłego znaleziono 3 listy, pisane ołówkiem. Jeden z listów był adresowany do naczelnika więzienia. Wszystkie dokumenty są badane przez komisję specjalną, która została wyznaczona przez Radę Kontroli dla asystowania przy egzekucji.

Strażnica wytrzymała. W czasie walki został śmiertelnie ranny szer. Flak, który w boju prowadząc ogień z broni maszynowej odznaczył się wyjątkowym bohaterstwem. Dzielni obrońcy strażnicy zostali przedstawieni do odznaczeń bojowych.

Najwyższe odznaczenie na konkursie genewskim

WARSZAWA (PAP). W Genewie odbyło się uroczyste zakończenie międzynarodowego konkursu muzycznego i rozdanie nagród.

Najwyższe odznaczenie za śpiew otrzymała Polka Irena Lewińska. Jury nie przyznało nikomu pierwszej nagrody, natomiast Irena Lewińska otrzymała nagrodę drugą. Poza Lewińską odznaczeni zostali: 16-letnia skrzypaczka Wanda Wilkomirska, pianista Władysław Kedra oraz śpiewak Zbigniew Krukowski.

Konie przybywają do Polski

WARSZAWA (PAP). Pierwsza partia koni — w liczbie 268 sztuk — ofiarowanych przez Polonię Amerykańską przybyła do Gdańska w dniu 13 bm. statkiem „Heltisburg Victory“. Drugi statek ma przybyć za kilka dni.

Większość koni jest ofiarowana przez Polaków z Ameryki dla krewnych lub znajomych w kraju.

Również Centralna Komisja Związków Zawodowych otrzymała z tego transportu 30 koni, stanowiących dar Polskich Związków Zawodowych w USA.

Celem uzyskania większej ilości darów tego rodzaju, rolnicy w kraju, posiadający krewnych lub znajomych w Ameryce, powinni zwrócić się do nich z prośbą o przysłanie koni, bydła i traktorów.

Węgiel dla Francji

PARYŻ (obsł. wł.). Na posiedzeniu gabinetu francuskiego minister gospodarki podał do wiadomości, że Polska będzie dostarczała Francji 40.000 ton węgla miesięcznie. Gabinet zaakceptował przedstawioną gospodarkę węglową Francji.

Polacy z Zachodu wracają do kraju

SZCZECIN (PAP). W ubiegłym tygodniu rozpoczął się przez Szczecin nowy napływ repatriantów z Zachodu. Przybyło razem 3.277 osób. Przybywający z Zachodu Polacy składają się w większości z robotników, rolników i dawnych żołnierzy, którzy podczas wojny przebywali w obozach. Liczba dzieci dochodzi do 20%. Do końca br. napływ repatriantów z Zachodu przez Szczecin przewidziany jest na około 100.000 osób. Anglicy, którzy przeprowadzają repatriację Polaków z Lubeki, obecnie nastawili swój aparat administracyjny na przewiezienie do Polski dziennie do 2.000 osób. Cyfra ta będzie wzrastała. W najbliższej przyszłości będzie przeprowadzona repatriacja z Lubeki drogą morską. W bieżącym tygodniu spodziewane jest nadejście statku „Isar“ z transportem 3.000 osób. Statek ten będzie kursował na lini Lubeka—Szczecin 2 razy w tygodniu. Powracający do kraju repa-

trianci otrzymują zaopatrzenie w prowiant UNRRA na 60 dni, nadto przywożą oni ze sobą wiele bagażu. Po krótkim pobycie na punkcie etapowym PUR-u repatrianci odjeżdżają do województw centralnych.

Sensacyjne zeznanie

WARSZAWA 18. 10. W Warszawie od kilku dni toczy się rozprawa przeciwko członkom nielegalnej organizacji NSZ. W 6 dniu tego procesu zostało odczytane zeznanie oskarżonego Tretiaka, które stało się sensacją i rewelacją dnia. Zeznanie ma treść następującą:

„Gdy miałem spotkanie z inspektorem NSZ „Mirskim“ Ostromeckim w połowie sierpnia 1945 roku w barze kawowym przy ul. Nowogrodzkiej w obecności komendanta okręgu warszawskiego NSZ Janczewskiego pseudonim „Jasiński“ była poruszona kwestia wyborów w Polsce. „Mirski“ oświadczył nam, że u wicepremiera Mikołajczyka był w pierwszej połowie sierpnia 1945 roku komendant z Komendy Głównej NSZ, który jest w stopniu generała. Nazwiska ani pseudonimu nam nie podał. Mikołajczyk, jak oświadczył „Mirski“

przyjął komendanta komendy Głównej NSZ i przeprowadził z nim rozmowę w związku z wyborami, które mają nastąpić w Polsce. Generał między innymi oświadczył Mikołajczykowi, że organizacja NSZ, w czasie kampanii wyborczej da wszystko ze siebie w celu poparcia PSL“.

Pod tym zeznaniem znajduje się dopisek: „Na tym protokół przesłuchania zakończono, odczytano mi w całości i jest zgodny z moimi zeznaniami, stwierdzam podpisem. Tretiak“.

Na zapytanie przewodniczącego sądu, czy oskarżony Tretiak potwierdza swe zeznania, ten odpowiedział: „Tak“.

Otwarcie mostu

BYDGOSZCZ (obsł. wł.). Nastąpiło tu uroczyste otwarcie mostu na Brdzie przy ul. Marszałka Focha.

RYTM KUJAW

Pow. włocławski

OBYWATELE!

Na terenie naszego powiatu działa Powiatowy Komitet Pomocy Zimowej mający za zadanie: niesienie pomocy materialnej osobom pozbawionym środków utrzymania, uchodźcom, przesiedlonym, ofiarom katastrof żywiołowych.

W okresie powojennym, kiedy nie zabliźniły się jeszcze rany NARODU, zadane przez odwiecznego wroga, *wykonanie tych zadań wymaga wielkich wysiłków, zwłaszcza podczas zimy, kiedy chłód, głód i choroba zagrażają do setek izb miejscowej biedoty.*

Starania Komitetu skazane będą na niepowodzenie, jeśli nie znajdą żywego oddźwięku w sercu Społeczeństwa.

Wierzmy, że pośpieszycie bliźnim z pomocą! Ramię przy ramieniu stanąć musimy wszyscy bez wyjątku do twardej i nieublaganej walki z tym złem społecznym, jakim jest nędza!

W niesieniu Pomocy Zimowej nikogo zabraknąć nie może.

Składajmy ofiary w gotowni i naturze.

Spełnijmy nasz obowiązek w akcji Pomocy Zimowej. Ofiary są przyjmowane w biurze Powiatowego Komitetu Pomocy Zimowej przy St. Pow. w Pow. Kasie Komunalnej (konto czekowe Nr. 17) oraz przez upoważnionych inkasentów.

KOMITET POMOCY ZIMOWEJ

Przewodniczący
(—) *K. Kubski*
Starosta Powiatowy

V. Przewodniczący
(—) *S. Godlewski*

Skarbnik
(—) *J. Powojewski*

Sekretarz
(—) *Er. Czora*

CZŁONKOWIE PREZYDIUM
(—) *ks. dyr. Fr. Cieślak*
(—) *St. Kozyna*

Prezes Pow. Rady Narodowej
(—) *St. Czekański*
Wicestarosta

Z POSIEDZENIA POWIATOWEGO KOM. POMOCY ZIMOWEJ.

W dniu 15 bm. w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego, pod przewodnictwem wicestarosty ob. St. Czekańskiego, odbyło się drugie posiedzenie Powiatowego Komitetu Pomocy Zimowej.

Po zagajeniu i odczytaniu protokołu z pierwszego posiedzenia, kierownik biura Opieki Społecznej ob. E. Czora, odczytał okólnik Rady Ministrów, o przeprowadzeniu zbiórki wśród społeczeństwa miast i wsi na rzecz pomocy zimowej oraz dostarczeniu środków lokomocji przez czynniki miarodajne w celu dostarczenia złożonych ofiar w naturaliach.

Z kolei dyr. KKO. ob. Nowakowski sprecyzował sprawę przeprowadzenia zbiórek ulicznych na rzecz

pomocy zimowej, które ustalono w następujące dni: 20 bm. 3, 11 i 17 listopada oraz 1 i 15 grudnia br.

Obecni na posiedzeniu poszczególni przedstawiciele uchwalili opodatkowanie się następująco: świat pracy — 1%, wszystkie inne zawody po 5% w stosunku miesięcznym.

W wolnych wnioskach ob. J. Powojewski, poruszył sprawę opodatkowania wolnych zawodów, dr. Godlewski, poruszył sprawę pomocy lekarskiej dla podopiecznych w czasie trwania akcji zimowej oraz kpt. J. Koziański, przedstawiciel Harcerstwa Polskiego, podkreślił, że wysle specjalne okólniki na teren powiatu włocławskiego.

Na tym wicestarosta ob. St. Czekański, zamknął posiedzenie. (md.).

Kronika Włocławka

PIĄTEK
18
października

Kalend. Rzym.-Katolicki — Łukasza Ewang.

Kalendarzyk Sowiński — Dobrowita.

Wschód słońca 6.04 — zachód 16.37.

Apteka dyżurna na Starym Rynku.

Kartka P. C. K. tel. 13-32, w nocy 15-41.

Straż Pożarna tel. 12-34.

Lek. dyż. dr. Makohoński, Cyganka 18 II p.

godz. 18-8.

Kino „BALTYK“ Skarb rodziny Goupi

Kino „POLONIA“ Zygmunt Kłosowski

TEATR ZIEMI KUJAWSKIEJ

NIECZYNNY

W lusterku

Zle pilnowani

Otrul się Goering. Skąd miał truciznę

Bo niewąpliwie każdy mi przyzna,

Ze tę truciznę zwaną ciąnkali

„Wierni rodacy“ pewno przesłali.

Teraz się głowią kto mu ją przesłał?

Może przez dziurkę od klucza weszła?

A może jednak tego Hermana

Niedostatecznie dopilnowano?

Agapi!

ROZPOCZĘCIE URZĘDOWANIA.

Zorganizowana ostatnio Nadzwyczajna Komisja Mieszkańkowa rozpoczęła swą działalność na tutejszym terenie. Ludzie pracy, którzy ofiarnie trwają przy swoich warsztatach pracy, spodziewają się, że przestaną się gnieździć w 1 lub 2 izbach po parę rodzin.

Mieszkania napewno się znajdują. Są wypadki, że 2-3 osoby zajmują od 3 do 5 pokoi. (md.).

USTANOWIENIE DELEGATURY.

Stosownie do postanowień dotyczących rozwoju i organizacji statystyki państwowej na szczeblu wojewódzkim, Główny Urząd Statystyczny ustanowił Delegaturę Głównego Urzędu Statystycznego na Województwo Pomorskie.

W związku z powyższym, w sprawach dotyczących wszystkich działów statystyki oraz organizacji oddziałów statystycznych w powiatach, miastach i gminach, należy zwracać się do Delegatury G.U.S. w Urzędzie Wojewódzkim Pomorskim pokój 149.

ZAWIADOMIENIE.

Pow. Rada Zw. Zawodowych zawiadamia, że w dniu 19 bm. o godz. 17.00 w sali PRZZ Włocławek, ul. Słowackiego 1a odbędzie się zebranie młodzieży pracującej z wszystkich zakładów pracy z terenu m. Włocławka. Rady Zakładowe proszone są o dopilnowanie powyższego.

Pow. Rada Zw. Zawodowych w Włocławku

Pow. Rada Zw. Zawodowych zawiadamia wszystkich pracowników biurowych i handlowych, którzy jeszcze nie są zorganizowani w żadnym Zw. Zawodowym, że w dniu 21. 10.46 r. o godz. 19-tej w sali PRZZ Włocławek, ul. Słowackiego 1a odbędzie się zebranie organizacyjne Zw. Zawodowego Prac. Biurowo-Handlowych. Wobec powyższego, prosimy wszystkich pracowników o przybycie.

Pow. Rada Zw. Zawodowych w Włocławku

Z ŻYCIA SZKOLNEGO.

Przy Wyższej Szkole Pedagogicznej w Krakowie powstaje Sekcja Wychowania Estetycznego pod Dyrekcją prof. dr. St. Szumana, do której na studia nauczycielskie zgłaszać się mogą absolwenci liceów ogólnokształcących, muzycznych i t. p. interesujący się sztuką i wychowaniem artystycznym.

Wpisy trwają do połowy października 1946 r.

Słuchacze mogą uzyskać miejsce w internacie i stypendium. Nauka w Wyższej Szkole trwa trzy lata.

Andrzej Gryf

Troche umiaru

Jeżeli by chodziło o tak zwaną definicję, to powiedzielibyśmy, że rozmową zwykliśmy nazywać potocznie każdy dialog, prowadzony bez określonego bliżej celu, gdy mówi się przede wszystkim dlatego, żeby uniknąć milczenia, dla rozrywki, przyjemności, przez grzeczność, albo wreszcie jeżeli musimy załatwić jakąś sprawę mniej lub więcej dla nas konieczną.

Gdybyśmy chcieli szukać początków tak zwanej rozmowy towarzyskiej, to mam wrażenie, że nie potrzebowałibyśmy sięgać o wiele dalej, jak do wieku XV, który zdaniem badaczy tej dziedziny, przyczynił się może najbardziej we Włoszech do jej rozwoju. Genezy jej moglibyśmy się doszukać w zwykłej gawędzie ludów pierwotnych, która ma dużą wartość zarówno pod względem społecznym jak i dziejowym. Bezprzecznie jednak rozwój ten pozostaje w ścisłym związku z postępami w dziedzinie cywilizacji i kultury człowieka, który przecież przed nawiązaniem rozmowy musi mieć jakiś urobiony i swój własny pogląd na dane zagadnienie. Nie można negować tego, że w wielu wypadkach opinia nasza urabia się pod wpływem jakiejś silniejszej indywidualności, niemniej jednak stwierdzić należy, że w tym

wypadku musi ona odpowiadać, w zarysach przynajmniej, naszemu światopoglądowi. Nie należy przy tym zapominać, że w wielu wypadkach rozmowa jest odzwierciedleniem stanu nie tylko umysłowego, ale i psychicznego danego osobnika.

Słyszeliśmy nieraz powiedzenie, że obok narodów południowych stanowimy element najbardziej wymowny. Być może, że powiedzenie to miało swoje uzasadnienie przed paru jeszcze laty, ale dziś stało się ono przytykiem, anarchionizmem pozbawionym aktualności. Wprawdzie nieraz jeszcze usiłujemy być „towarzyskami“ ale przynajmniej się szczerze do tego, iż nie udaje się nam to nawet w sześćdziesięciu procentach. Nie trudno jest dowieść powyższego, wystarczy bowiem przysłuchać się rozmowom, jakie słyszymy dookoła.

Zacznijmy od najzwyczajniejszej rozmowy pomiędzy osobami nieznanymi sobie i spotykającymi się przygodnie.

Zbliża się jakaś kobieta i obrzuca mi mnie szybkim spojrzeniem mówi tonem podnieconym:

— Gdzie tu jest ul. Orla?

Pięć krótkich, a jednak jakże charakterystycznych słów, świadczących o tym, że ta osoba nie uważa za stosowne dodać jednego drobnego

wyrazu: „przepraszam“ albo też w tym rodzaju.

Ale mniejsza o to, idźmy dalej.

W pociągach widzimy szereg osób siedzących przeważnie w milczeniu, a jeżeli się nawet słyszy rozmowę, to będzie ona związana z ciężkimi czasami. Zresztą przecież zwykłym sposobem rozpoczęcia dialogu jest aż do znużenia utarte pytanie:

— Co słychać?

I jeszcze bardziej utarta odpowiedź: Stara bieda...

A po tym długi korowód narzekań. Naturalnie zdarzają się inne tematy, niemniej jednak na ogół świadczą one dodatnio o stanie umysłowym rozmówcy. Gdzieśgdzieś padnie dowcip, gdzieśgdzieś zadzwięczy wesoła nuta ale nikt nie szybko, jakby zawstydzona własną śmiałością.

Przenieśmy się teraz do mieszkania. Tu widzimy moment podobny, objawiający się w unikaniu głębszych i poważniejszych tematów. Często przy tym słyszy się wyraz rubaszne, które nosisimy nie będąc przesadnie skromnymi, ale których z powodzeniem możnaby uniknąć.

Zastanówmy się nad przyczyną takiego stanu rzeczy. Czy wynika to z jakiegoś obniżenia poziomu intelektualnego?

Otóż ogólnie biorąc możemy stwierdzić, że raczej nie. Przyczyną jest to, co nazywamy przemęczeniem codziennymi troskami, przesadzonymi nieraz przez nas samych. Człowiek przychodzący z wizytą, nie chce i nie

jest poprostu w stanie skupić się na dłuższy okres czasu; wystarcza mu to, że dany fakt istnieje, lub wydarzył się kiedyś i nie uważa za konieczne rozstrząsać go na nowo.

Nie można nawet temu się dziwić, niemniej jednak należy podkreślić jedną rzecz. W każdej rozmowie, powinien być zachowany pewien umiar, tak samo zresztą, jak i w postępowaniu, bo przecież żyjemy w czasach, gdy z wizytą nie przychodzi się w kostiumach kąpielowych.

Pamiętajmy o słusznym i niepozabawionym głębokiej prawdy powiedzeniu Chesterfielda: „Lepiej podnieść opuszczony wachlarz i zwrócić go z wdziękiem, niż dać tysiąc funtów niezgrabnie.“

Jeżeli nie jesteśmy w stanie zdobyć się na ćwiczenie w dziedzinie rozmowy, zachowajmy przynajmniej jej harmonię. Każdy przyzna, że nie jest przyjemnie, naprzykład, usłyszeć przeciętną rozmowę i sposób zwracania się dziecka do rodziców. Każdy również musi zgodzić się z tym, że pomimo powikłań dzisiejszego życia powinniśmy poświęcić nieco uwagi tej sprawie.

Otoczeni popospolitością rozdygotanych codziennych wydarzeń, znużeni pracą i przeżyciami obojętniejemy na formy zewnętrzne naszych myśli i gestów, które powoli, a jednak nieustępliwie wynaturzają się. Skutki mogą się okazać poważniejsze niż to nam może się wydawać dzisiaj.

WYSTAWA „PIĘKNO TORUNIA“ WE WŁOCLAWKU.

Po ciężkich latach okupacji powoli odbudowuje się polskie życie kulturalne. W Toruniu zawiązał się Klub Miłośników Fotografii, który w Dniach Torunia urządził wystawę pod tytułem Piękno Torunia. Wysocki poziom zdjęć wykonanych przez artystów fotografików spowodował, że zwiedzenie tej Wystawy postanowiono uprzystępnąć mieszkańcom Włocławka.

Już w tę niedzielę t. j. 20 października o godz. 12 min. 30 w Gmachu Muzeum, ul. Słowackiego 1, Polskie Towarzystwo Krajoznawcze otwiera wystawę p. t. Piękno Torunia. — Wystawa będzie czynna przez cały tydzień, od godziny 10-ej do 16-ej. Wstęp 10 zł., młodzież 5 zł.

Obrazy wspaniałych świątyń gotyckich, starych ostrołukowych i renesansowych budowli, fragmenty obronnych murów, baszt i bram, a także nastrojowe aleje i zakątki parku miejskiego oraz wdzięczne widoki z nad Wisły składają się na całość tej wielce interesującej imprezy. Należy dodać, że miasto Toruń jest jednym z najpiękniejszych i nielicznych miast w Polsce, które zachowało swoje zabytki architektury monumentalnej. (hk.)

ZAANGAŻOWANIE LEKARZY.

Zarząd Miejski zaangażował na stanowiska lekarzy szkolnych dla terenu działania tutejszego Inspektoratu Szkolnego ob. ob. E. Makohońskiego i J. Wdowiaka. (md.)

ZIEMIANKI DROŻEJA.

Ceny ziemniaków szybko zwyżką. Już obecnie w dniu targowe rolnicy żądają za metr ziemniaków od 350 do 400 złotych. Tendencja jest w dalszym ciągu zwyżkować i niewspółmierną z urodzajem tegorocznym.

Rolnicy tłumaczą zwyżkę cen tym faktem, że na miejscu u siebie mogą bez jakiegokolwiek kłopotu sprzedać ziemniaki, przyjeżdżającym samochodami firmom i kupcom, skupującym ziemniaki dla gorzelni. W związku z tym rolnikowi nie opłaca się ze swymi zbiorami przyjeżdżać do miasta, tymbardziej, że niejednokrotnie musi w tym celu wynajmować konia.

Czy nie należałoby w jakiś sposób temu zapobiec? Ziemniaki są głównym pożywieniem dla miasta i nie można dopuścić do tego by były one niedostępne dla świata pracy. (z. j.)

Z ŻYCIA SZKOLNEGO.

Na terenach powiatów poza miastami wydzielonymi tworzą się od 1 października kursy dokształcające dla dorosłych przy szkołach powszechnych dla wszystkich, którzy ukończyli 16 lat, a nie ukończyli pełnej szkoły powszechnej. Nauka jest bezpłatna.

Odnaleziono akta Szkoły Wydziałowej w Toruniu, wśród których znajdują się duplikaty świadectw ukończenia tej szkoły z lat 1924 do 1937. Absolwenci szkoły wydziałowej, którzy stracili oryginały świadectw, mogą ubiegać się o wydanie im wypisów w Inspektoracie Szkolnym w Toruniu, ul. Krasieńskiego 4.

Odnaleziono akta osobowe, metryki i świadectwa dojrzałości z Liceum Pedagogicznego kandydatów, którzy w roku szkolnym 1939/40 rozpoczęli studia w b. Pedagogium w Toruniu lub skończyli I rok tegoż Pedagogium. Akta złożono w Dyrekcji Państwowego Liceum Pedagogicznego w Toruniu, ul. Rybaki 57.

ZMIANA POCIĄGU.

Ze względu na młodzież szkolną, kierownictwo kolejki wąskotorowej we Włocławku, uruchomiło specjalny pociąg o godzinie 15-ej 55 minut do Brześcia Kujawskiego. Pociąg, który odchodził do Brześcia Kuj. o godz. 17.30 został skasowany. (md.)

KOMUNIKACJA AUTOBUSOWA

W drugiej połowie dekady bm. uruchomiona została stała komunikacja autobusowa między Włocławkiem a Łodzią. Odjazd z Włocławka sprzed stacji państwowej komunikacji autobusowej przy ul. Kościuszki Nr. 20 o godz. 6 rano, powrót z Łodzi o godz. 19.20. (md.)

PPS OTRZYMA WŁASNY SZTANDAR.

Dnia 20 bm. o godz. 10 rano w świetlicy własnej przy ul. Stodólnej 56a, odbędzie się uroczyste wręczenie sztandaru Powiatowemu Komitetowi Polskiej Partii Socjalistycznej we Włocławku.

Na uroczystość m. in. przybyć ma również wiceminister administracji publicznej ob. Żaruk-Michalski z Warszawy. Poszczególne Koła PPS z powiatu włocławskiego, proszone są o wysyłanie swoich delegatów. (md.)

Z SĄDU

WYROK NA JAKI ZASŁUŻYŁ.

Zbrodniarz hitlerowski, niejaki Teese, obywatel polski, po wejściu okupanta, wymieniony wpisali się do II grupy listy narodowości niemieckiej a w 1940 roku został członkiem oddziałów SS.

Na wiosnę 1940 roku Janina Frydrych, usiłowała podać synowi swemu paczkę żywnościową, wywożonemu przez okupanta na przymusowe roboty do Niemiec. Teese zauważył to i w bestialski sposób pobił Frydrychową.

Jesienią 1940 roku Teese z pięćmi innymi siepaczami, przybył do mieszkania Stanisława Szajewskiego. Przywódca SS — Richter, kazał Szajewskiemu wyjść z mieszkania, przy czym kopnął go. Po opuszczeniu mieszkania, dopadli go oprawcy hitlerowscy i bili w brutalny sposób tak długo, aż stracił przytomność.

Pod koniec m. grudnia Teese przybył w większej grupie SS-mannów do mieszkania Stanisława Dropiewskiego. I znów przywódca Richard, wypchnął go z mieszkania Dropiewskiego, uderzając go pałką gumową. Na dworze otoczyli nieszczęśliwego pozostali Niemcy i bili pałkami gumowymi tak długo, aż upadł i stracił przytomność. Po ocknięciu się widząc swych prześladowców począł uciekać. Prześladowcy oddali do uciekającego 2 strzały, po czym dogonili go i w dalszym ciągu znęcali się w nieludzki sposób, kopiąc i bijąc bezbronnego. Dropiewski został kaleką na całe życie.

Teese stanął obecnie przed Sądem Specjalnym z Torunia na sesji wyjazdowej we Włocławku, który skazał sadytę na karę śmierci przez powieszenie, konfiskatę majątku i pozbawienie wszelkich praw obywatelskich.

Podczas przewodu sądowego ustalono, że Teese w wymienionych trzech wypadkach odznaczał się wyjątkową brutalnością. (md.)

Uwaga działkowicze!

Dnia 18 października r.b. (piątek) o godz. 18 (6 po poł.) odbędzie się przy ulicy Orlej Nr. 9 (wejście od rogu ulicy Karnkowskiego) zebranie wszystkich działkowców, którzy nabywali działki w Michelinie (Nowa Wieś) za pośrednictwem ks. Tywonka. Zainteresowani są proszeni o przybycie. Na porządku dziennym znajdują się ważne sprawy do omówienia, które muszą być załatwione w interesie własnym działkowców.

SKAZANIE SADYSTY

Maks Miszke, za czasów okupacji niemieckiej starszy majster we Włocławskiej Fabryce Maszyn i Narzędzi Rolniczych „Mühsam“, należał do SA i odnosił się wrogo do podwładnych pracowników-Polaków, których bil pałką gumową i zabrażał mówić po polsku.

Obecnie Miszke stanął przed Sądem Specjalnym z Torunia na sesji wyjazdowej we Włocławku, gdzie podczas przewodu sądowego ustalono, że bil Polaków, przeważnie młodocianych, zmuszając ich do pracy ponad siły oraz urządził codziennie „gimnastykę“ poranną, podczas której mniej odporni padali z wyczerpania.

Sąd po naradzie ogłosił wyrok, mocą którego hitlerowski sadyta skazany został na 10 lat więzienia. (md.)

Z ŻYCIA P.C.K.

Polski Czerwony Krzyż w Włocławku podaje do publicznej wiadomości, że Ambulatorium PCK przy ul. Królewieckiej 24 (na rogu Przedmiejskiej) zostało rozszerzone dla wszystkich spodziewających się opieki i pomocy ze strony Czerwonego Krzyża.

Ludzie niezamożni, nie mający środków na leczenie i lekarstwa, a mogący udowodnić w jakikolwiek sposób swój ciężki stan materialny, mogą zwracać się o pomoc do Przychodni lekarskiej PCK w Włocławku.

Pomoc ta, porady i lekarstwa, udzielane są w tych wypadkach zupełnie bezpłatnie. Dotyczy to wszystkich osób, które nie mają prawa do pomocy ze strony innych instytucji, jak np. Ubezpieczalnia Społeczna, Wydział Zdrowia przy Zarządzie Miejskim lub Starostwie i in.

PODZIĘKOWANIE.

Komitet Wykonawczy „Dnia Spółdzielczości“ postanowił podziękować firmie Guzowski we Włocławku, za bezpłatne zaofiarowanie kwiatów na kotelion w czasie zabawy spółdzielczej, dzięki czemu swą ofiarnościami firma ta wpłynęła znacznie na zwiększenie wpływów na odbudowę Warszawy.

Z wydawnictw

Kazimierz Koźniewski — Szczołka do butów — Powieść-reportaż. Treścią tej książki jest ucieczka Andrzeja Marka uczestnika zamachu na gestapowców w Warszawie, z okupowanej Polski poprzez różne kraje do oddziałów wojska polskiego w Anglii. Treść aktualna i atrakcyjna. Wydawnictwo AWIR w Katowicach.

B. Pomian — Ku najjaśniejszej z gwiazd — Opowiadania lotnicze z okresu walk o Atlantyk, z okresu nocnych wypraw bombowców na rozlane po francuskiej ziemi bazy niemieckich łodzi podwodnych, skupienia wojsk i materiałów wojennych. Książka jest prosta i pogodna i łatwo jej będzie znaleźć drogę do czytelnika. Wydawnictwo AWIR w Katowicach.

Czytajcie Gazetę Kujawską

Lampki nagrobkowe
KSIĘGARNIA Powszechna
Włocławek, ul. Brzeska 4

STAROSTWO POWIATOWE we Włocławku Ogłoszenie

Starostwo Powiatowe we Włocławku, Referat Apropozycji i Handlu — w związku z uchwałą Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 30.7.1946 r. w sprawie zaopatrzenia w artykuły włókiennicze i obuwie robotników rolnych zrzeszonych w Związkach Zawodowych Robotników Rolnych R. P. zarządza:

Rejestrację kart odzieżowych otrzymanych przez robotników rolnych w następujących punktach rozdzielczych:

- 1) Spółdzielnia „Ogniwo“ Nr. 10. Włocławek dla maj. państw. Kuźnic i Świętosławia.
- 2) Spółdzielnia „Wieś i Miasto“ Lubraniec dla maj. państw. Kazanie.

Z uwagi na to, że robotnicy rolni nie posiadają kart zaopatrzenia, Oddziały Związków Zawodowych Robotników Rolnych, zobowiązane są comiesięcznie stempłować własną pieczęcią, wydane pracownikom rolnym karty odzieżowe na odcinkach przeznaczonych do stwierdzenia wydania karty I kategorii.

Punkty rozdzielcze w miejsce wycinania IV odcinka rewestracyjnego karty zaopatrzenia I kat. zobowiązane są przeprowadzić rejestrację wydanych kart odzieżowych na podstawie imiennych wykazów pracowników rolnych, które przedstawiają w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach zakłady pracy.

Duplikaty egzemplarzy imiennych wykazów zarejestrowanych kart odzieżowych, punkty rozdzielcze przedstawiają w Referacie Apropozycji i Handlu z równoczesnym raportem o ilości zarejestrowanych konsumentów.

Ostateczny termin rejestracji kart odzieżowych ustala się na dzień 20.10.1946 r. (2078)

ZA STAROSTĘ
Kier. Pow. Ref. Aprop. i Handlu
w/z T. Warecki

STAROSTWO POWIATOWE we Włocławku Ogłoszenie

Starostwo Powiatowe we Włocławku, Referat Apropozycji i Handlu podaje do wiadomości, że poczynszy od dnia 16.10.46 do dnia 25.10.46 r. wydawana będzie dla ludności pracującej bezrolnej powiatu Włocławek, na karty żywnościowe za miesiąc wrzesień 1946 roku kasa jęczmienna, względnie mąka kukurydzana na niżej podane kategorie i odcinki:

- Kat. I-sza po 2 kg. odcinek Nr. 26.
- Kat. II-ga po 1,5 kg. odcinek Nr. 27.
- Kat. III-cia po 1 kg. odcinek Nr. 28.
- Kat. IR po 1,5 kg. odcinek Nr. 27.
- Kat. IIR po 0,5 kg. odcinek Nr. 26.
- Kat. „C“ po 1 kg. odcinek Nr. 13.

ZA STAROSTĘ
Kier. Pow. Ref. Aprop. i Handlu
w/z (—) T. Warecki
(2077)

OGŁOSZENIE DROBNE

UNIEWAŻNIAM dowód osobisty. Kotas Stanisław ur. 1899 r., zam. Pikutkowo, pow. Włocławek. (2079)

Czy znasz adres „CARITAS“?
ul. Łęska 49, telefon 15-78
Biuro jest czynne codziennie od 9-14